

Příběhy našich sousedů

Jaroslava Picková

Scénář k audioreportáži

Zpracovali: Adéla Třísková, Karina Cettlová, Andrea Červeňáková, David Mišlan, Filip Houžvička

Vyučující: Mgr. Klára Šťastná

Škola: ZŠ TGM a MŠ, Svatovítská 574, Mladá Boleslav

Dvanáctého listopadu 2014 jsme se sešli v městské knihovně v Dolním Bousově s paní Jaroslavou Pickovou. S milou vitální paní, které v 50. letech 20. století zasáhlo do života zatčení a odsouzení tatínka pana Františka Jírovce. Její životní příběh z období komunismu vám budeme vyprávět .

Moje jméno je Jaroslava Picková, narodila jsem se 12. 3. 1941 v Horním Bousově.

(Fotografie pořízené při natáčení rozhovoru v Dolním Bousově)

Paní Picková se narodila do rolnické rodiny. Maminka paní Julie Jírovcová se starala o chod domácnosti a malého hospodářství. Tatínek pan František Jírovec se věnoval hospodářství a obchodoval s koňmi. Za druhé světové války byl aktivní v místní odbojové skupině. Kdy pomáhal partyzánům a podílel se na místních odbojových akcích.

(Fotografie pořízena v Horním Bousově 1944 – tatínek František Jírovec, dcera Jaroslava Picková (roz. Jírovcová))

Neohroženost a odhodlanost můžeme zaznamenat v dávné rodinné historii Jírovců. Dědeček paní Pickové pan Josef Jírovec bojoval během první světové války na východní frontě. A zažil, co je to bolševický režim. Josef Jírovec si informace z průběhu války a cesty domů na lodi Heffron a její ztroskotání zaznamenával do deníku.

Jeho tatínek můj dědeček byl ruský legionář. V roce 1914 nastoupil jako voják u 22. dělostřeleckého pluku v Jičíně. Dostal se jako ruský legionář na východní frontu. On celou anabázi přes celé bolševické Rusko až do Vladivostoku prošel. Prošel si ty bolševické manýry a viděl, jak to vypadá.

Dědeček si psal deník. Celou tu dobu, celou anabázi si psal deník. Když tatínka sebrali 15. října 1953 - po té hrůze - přišla tatínkova sestra a říkala: „Maminko, co máte po mém dědečkovi, legionáři - všechno spalte.“ Ona ten deník v hrůze strčila do kamen.

Pan František Jírovec byl obviněn a odsouzen za aktivní působení v odbojové skupině.

Otec začal pracovat - zapojil se do protistátní činnosti, protože tenkrát byla taková tendence - ono se říkalo lidově - to nemůže vydržet, to musí prasknout. Jenomže bohužel.

František Jírovec byl obviněn a odsouzen za opatřování informací zpravodajského charakteru a získávání dalších osob pro odboj. Dále za rozšiřování a autorství letáků zaměřených proti totalitnímu režimu a funkcionářům komunistické strany. Odsouzení se týkalo i pomoci rodinám uvězněných a podílu na plánovaném útěku vysokého důstojníka ČSA do zahraničí.

Pan Jírovec jezdil na některé konspirativní schůzky s dcerou paní Jaroslavou Pickovou. Bohužel do skupiny byl nasazen agent, který byl ubytován v Bakově na Trenčíně.

Tam jsme jezdili s tatínkem na konspirativní schůzky. Jenomže pak už ke konci otec něco cítil. „Kdyby se něco stalo, prostě uč se.“ Dával mi takové životní rady. Protože si byl jistý, že kdyby ho zavraždili, byl by to jeho konec.

15. října ráno, ve čtvrt na šest. Přilítli čtyři po zuby ozbrojení estébáci. Tatínek byl ve chlívě. Já jsem ještě spala. Kolečko od hnoje stálo mezi dveřmi. Tatínek ho chtěl vyvézt. To už na něj namířili, to už ho odvedli. Maminka seděla pod kravou, že bude dojit. Ji vytáhli odtamtud.

Paní Picková, před odvezením tatínka do vyšetřovací vazby, ho ještě stihla zahlédnout. A její tatínek stihl pronést pár slov.

„Jaruško, asi mě páni odvezou. Pamatuj si, co jsem ti řekl.“ To byla poslední slova.

Když odcházel tak měl - on nebyl velkého vzrůstu, ale statný a silný člověk, tak měl 90-98 kilo. Samozřejmě poté třičtvrtě roční péči ve vyšetřovací vazbě měl pětáctýřicet kilo. My jsme o něm nevěděly nic. Začaly nás vyšetřovat. Pod pohružkou jsme asi třikrát byly v Mnichově Hradišti na SNB. Dokonce mě chodili vyšetřovat i do školy. Ředitel Rejř mě zavolal do ředitelny. Tam dva páni v civilu se mě vyptávali, kdo k nám chodil. Rejř na mě, „Řekni to pánům.“ Já nevím, já jsem si vždy hleděla svého učení.

(Fotografie před školou v Dolním Bousově-spodní řada třetí dívka vlevo paní Jaroslava Picková, prostřední řada vlevo pan učitel Vasil Hincák, prostřední řada vpravo ředitel školy Rejř)

Paní Picková dokázala i díky výchově rodičů vyšetřovatelům nic neprozradit. Bohužel dva ze spoluúčastníků udali a přísahali, že pan Jírovec zastřelil agenta. Pan Jírovec věděl, že je v tomto obvinění nevinný.

Nám obrátili barák třikrát za týden, rozházeli všechno, prohledali všechno. Kopali všude, ve stodole, všude, protože hledali zbraň.

Wyšetřovatel řekl tatínkovi.

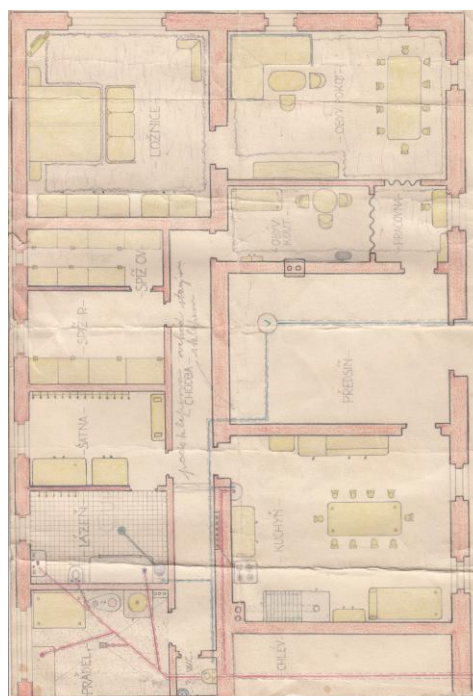
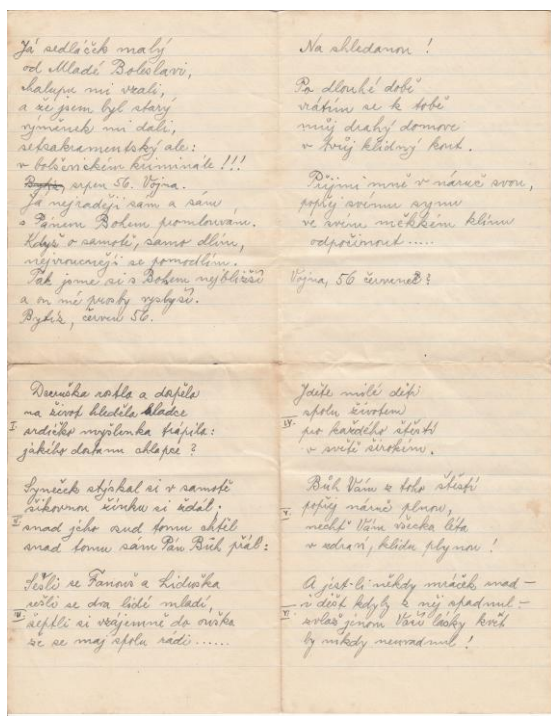
Jestli se nenajde ta zbraň, máš smůlu, nepomůže ti nic, jestli se zbraň najde a nebyla použita, máš vyhráno. Dostaneš trest, ale nedostaneš trest smrti.

Jednalo se o zbraň, která ani nebyla ve vlastnictví pana Jírovce. Kdysi si ji chtěl pan Brixí u pana Jírovce schovat. Později tuto zbraň našli vyšetřovatelé v jímce u pana Brixí, ale po balistické expertíze bylo zjištěno, že zbraň nebyla použita. V domě Jírovců našli pouze nefunkční zbraň po dědečkovi paní Pickové.

Paní Picková viděla tatínka až po roce - u soudu na Pankráci, kde byl pan František Jírovec odsouzen na 14 let odnětí svobody.

Až jsme jely k soudu do Prahy na Pankrác. Mně bylo třináct. Seděly jsme nahoře na takové galerii. Najednou se otevřely dveře – tam soudní tribunál. Samozřejmě to působí na člověka hrozným dojmem. Obrovská soudní síň. Najednou se otevřely dveře. První šel bachař se samopalem, z druhé strany bachař a náš táta v takových hrozných šedivých hadrech - bílý, hubený člověk. Jen vešla první dozorkyně s jednou ženou, přešla pohledem galerku - supím pohledem utkvěla na mě. Když se usadili, tak předseda soudu vstal a oznamoval, že začíná soudní přelíčení. Nenachází se v této místnosti nepovolaná osoba. Ona vyletěla – tam sedí, samozřejmě nic nemeškali, vyskočili a vyhodili mě. Ale já jsem tátu alespoň viděla. Byl to pohled nepříliš pěkný, ale viděla jsem ho.

Pan Jírovec prošel pracovním táborem „L“ na Jáchymovsku, kde od září 1954 do října 1955 zpracovával vytěžený uran, dále tábory Bytíz a Vojna na Příbramsku.

(Moták z roku 1956 doručení panem Krumpholzem - báseň, kterou napsal pan František Henc spoluvežeň pana Jírovce)

(Moták plánek na přestavbu hornobousovského domu)

Potrestání se týkalo i rodiny, paní Picková ač premiantka třídy nesměla jít studovat na střední školu. Maminka paní Julie Jírovcová musela sama s dcerou obhospodařovat devět hektarů polností. Musely vyjít s částkou Kč 200,- na měsíc. Další překážky a povinnosti jim kladl Místní národní výbor v Horním Bousově a JZD. A většina lidí se jim vyhýbala. Paní Picková ale ráda vzpomíná na některé učitele ze základní školy, například na pana učitele Hincáka a pana školníka Šolce a svoji třídu.

Pan Jírovec se v květnu 1960 po sedmi a půl letech vězení vrátil zpátky domů. Bylo mu téměř 51 let. Tatínek byl zbaven občanských práv, odsouzen k propadnutí majetku. Po návratu z vězení se s některými spoluvězni setkal.

(Horní Bousov-rodný dům - 1974 – vlevo maminka Julie Jírovcová (64let), děti paní Pickové Jaruška a Mirek vpravo pan Jírovec (65let)

Pan František Jírovec zemřel 20. února 2007 v devadesáti sedmi letech. V květnu 2012 byl Ministerstvem obrany České republiky uznán účastníkem odboje a odporu proti komunismu.

Slova, která se nám při vyprávění zapsala do paměti, jsou slova pana Jírovce po návratu z vězení.

Všem jsem odpustil, ale zapomenout nemůžu.

(Pan František Jírovec (94let) – fotografie pořízena v Dolním Bousově v roce 2004)

Z naší práce na projektu:

(Cesta vlakem do Dolního Bousova na natáčení s paní Pickovou)

(V městské knihovně v Dolním Bousově - vpředu paní J. Picková, vlevo F. Houžvička, K. Cettlová, A. Červeňáková, A. Třísková)

(V Českém rozhlasu – A. Třísková, K. Cettlová, A. Červeňáková, K. Šťastná, D. Mišlan)

(Natáčení reportáže – Karina Cettlová)

(Natáčení reportáže – Adéla Třísková)

← (Natáčení reportáže – Andrea Červeňáková)

(Natáčení reportáže – Filip Houžvička)

← (Natáčení reportáže – David Mišlan)